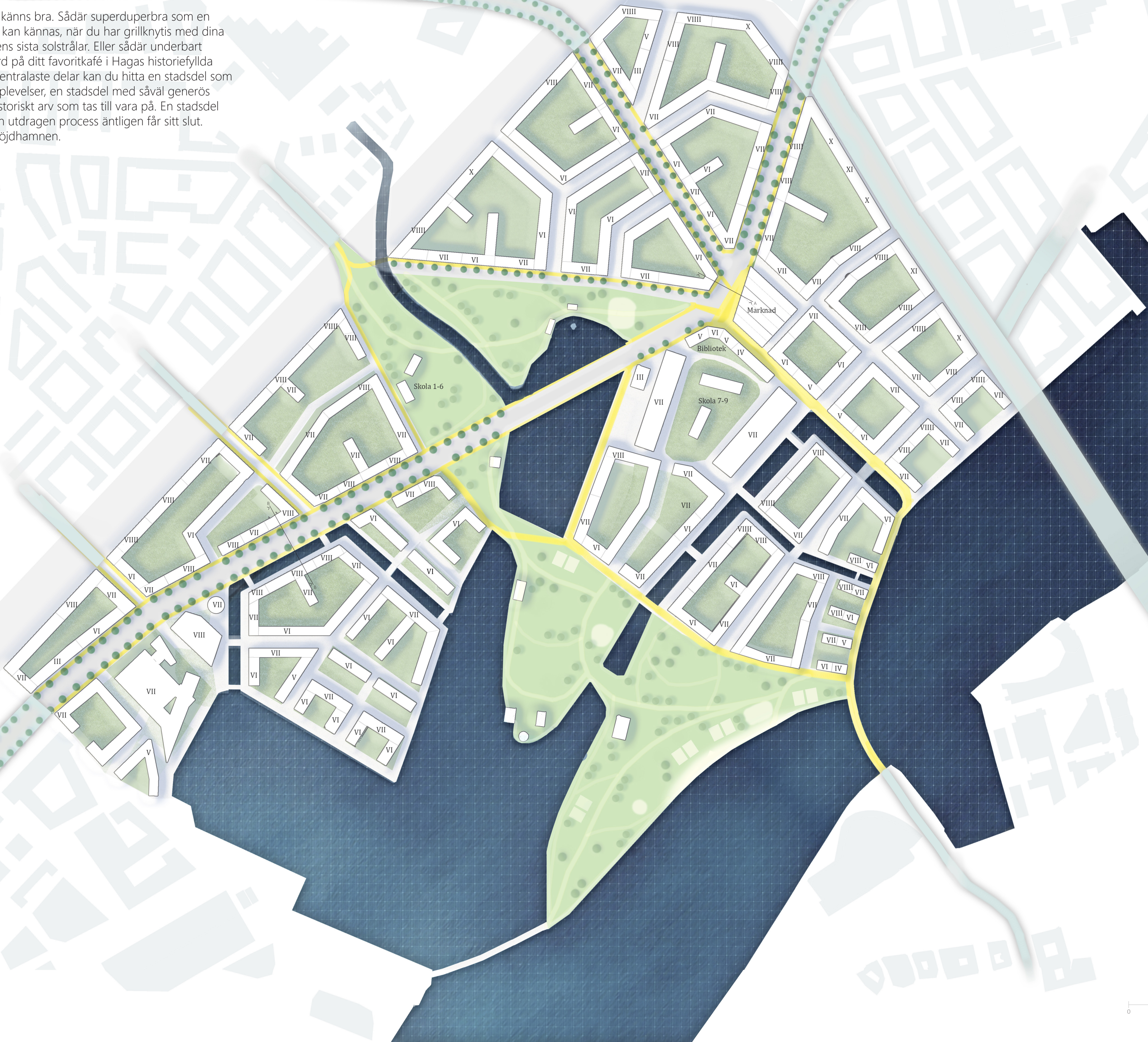

Frid och Fröjdhamnen

Tuva Herou
Kandidatarbete Chalmers Arkitektur
Vårterminen 2019

Visst är det härligt när allt känns bra. Sådär superduperbra som en sommarkväll i slottskogen kan kännas, när du har grillknytit med dina vänner och njuter av dagens sista solstrålar. Eller sådär underbart bra som när du får ett bord på ditt favoritkafé i Hagas historiefyllda miljöer. Mitt i Göteborgs centralaste delar kan du hitta en stadsdel som bjuder dig på liknande upplevelser, en stadsdel med såväl generös umgängespark som ett historiskt arv som tas till vara på. En stadsdel där bitar faller på plats och utdragen process äntligen får sitt slut. Välkommen till Frid och Fröjdhamnen.

Frid och Fröjdhamnen

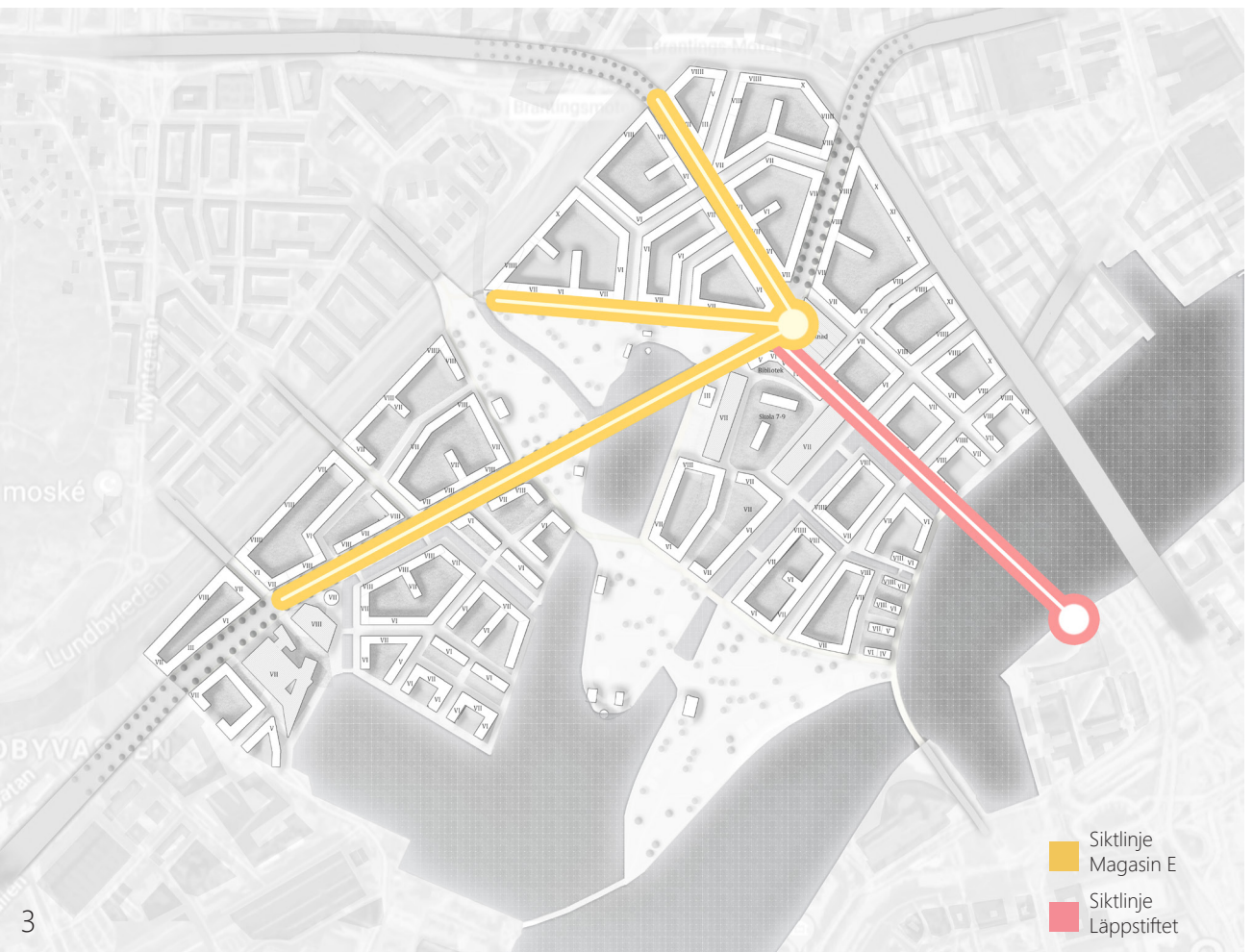
Frid och Fröjdhamnen är projektnamnet på en stadsdel som knyter samman innerstaden med Hisingen och lockar innerstadsbesökare att fortsätta sin stadspromenad över älven, en stadsdel med stark historisk identitet via den befintliga byggnaden Magasin E som landmärke. Inspirerat av Slottskogen ges Frid och Fröjdhamnen en stor park, Pirparken, vilken fungerar som länk mellan innerstadens centrum, Frihamnen och Brämaregården, men även mellan Frihamnens kvarter i sig. Kvarteren är till stor del slutna för privata gårdar och "stadsmässig" upplevelse, där våningsantalen varierar i förhållande till skuggpåverkan och kvarterskaraktär. Våningsantalsnitt är 6 våningar, exklusive indragen takvåning vilket ger ett exploateringsstal på 1,7 där de högsta byggnaderna placeras mot Lundbyleden och den nya Hisingensbron. Då många av kvarteren är relativt stora utformas fastighetsindelning och fasader med stor variation, för att bjuda besökare och boende på en stimulerande upplevelse. Sidoparkering finns vid de flesta gator och kompletteras med parkeringsgarage i bottenvåningarna mot Lundbyleden och Hisingensbron, för att i ett framtida scenario kunna omvandlas till bostäder eller verksamhetslokaler.

Kvalitéer i punktform

- Park som knyter samman stadsdelar och ger innerstadsbesökare en anledning att promenera över älven
- Tydligt centrum med historiskt landmärke som förstärker Frihamnens identitet
- Huvudvägar som ansluter till resten av stadens huvudstråk
- Värdeskapande skitlinjer mot såväl läppstiftet som torget med Magasin E. Långa siktlinjer på huvudgator för orienterbarhet och symbolik, och brutna siktlinjer på sidogator
- Goda dagsljusförutsättningar på gator och gårdar, där gårdarnas storlek ger plats för samutnyttande med förskolor. Stor andel slutna kvarter för traditionell stadsupplevelse och privathet
- Ekonomisk gångbarhet via stor användning av befintlig mark och låg andel gatuyta
- Vatten genom området via väl placerade kanaler

Diagramförklaringar och perspektiv

- Diagram 1 visar stadsdelens hållplatser och dess anslutningar med resten av staden, där grönt symboliserar ett större människoflöde.
- Diagram 2 visar aktiva ytor där mörkt rosa betyder nuvarande verksamhet mellanrosa potentiell framtida verksamhet och den ljusaste tonen allmän aktivitetsyta. De mellanrosa fält med en mörkare ram symboliserar destinationer med speciellt attraktivt värde, så som t.ex. marknaden i Magasin E, Biblioteket bredvid, Pirparksstranden och Frihamnsbasrun.
- Diagram 3 visar de viktigaste siktlinjerna genom området, mot Frimanstorgets Magasin E och mot innerstadens Läppstift
- Perspektivet är taget vid kanalen vid fortsättningen på Lindholmsallén, Kajskjulsallén, där man bl.a. upplever siktlinjen mot Magasin E.

Frihamnstorget

Frihamnstorget är Frihamnens stora knutpunkt. Här möts stadsdelens huvudstråk och det är här man hoppar av bussen om man vill besöka Frihamnens bibliotek, om man går i Frihamnsgymnasiet eller om man bara vill ta närmaste vägen till Svettekörka i Pirparken. Här ligger anrika Magasin E, Frihamnens historiefylla landmärke som numera är omgjord till en saluhallsmarknad för hela Göteborg att upptäcka. Närheten till Kajsjul 127:s eventområde och dess kvällsolsbelysta restaurangstråk är påtaglig och vill man bege sig mot Göteborgs Central väntar en vacker vy med läppstiftet som fondmotiv.

Planutsnitt Frihamnstorget, skala 1:1000

Perspektiv över stadsdelen

Huvudgatans utformning

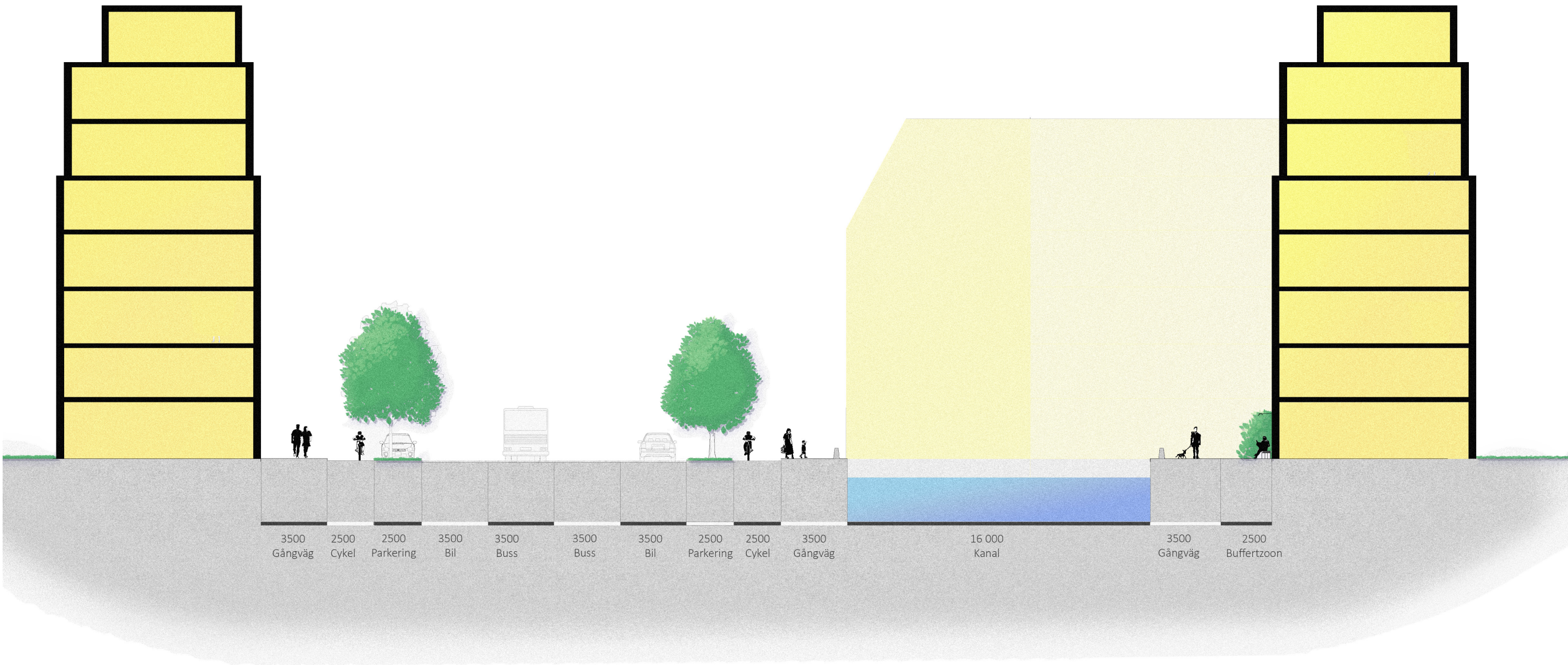
Den översta sektionen går genom torget och den undre genom Kajsjulsallén, fortsättningen på Lindholmsallén, vilka båda är en del av huvudgatan. Vägen utformas med kollektivtrafik i mitten, enkelriktade körfält vid dess sidor och kantparkering omlott med träd innan cykelbana och gångtrafik tar vid. I sektionerna ser man hur byggnaderna ges en småskaligare framtoning via indrag på de översta våningarna.

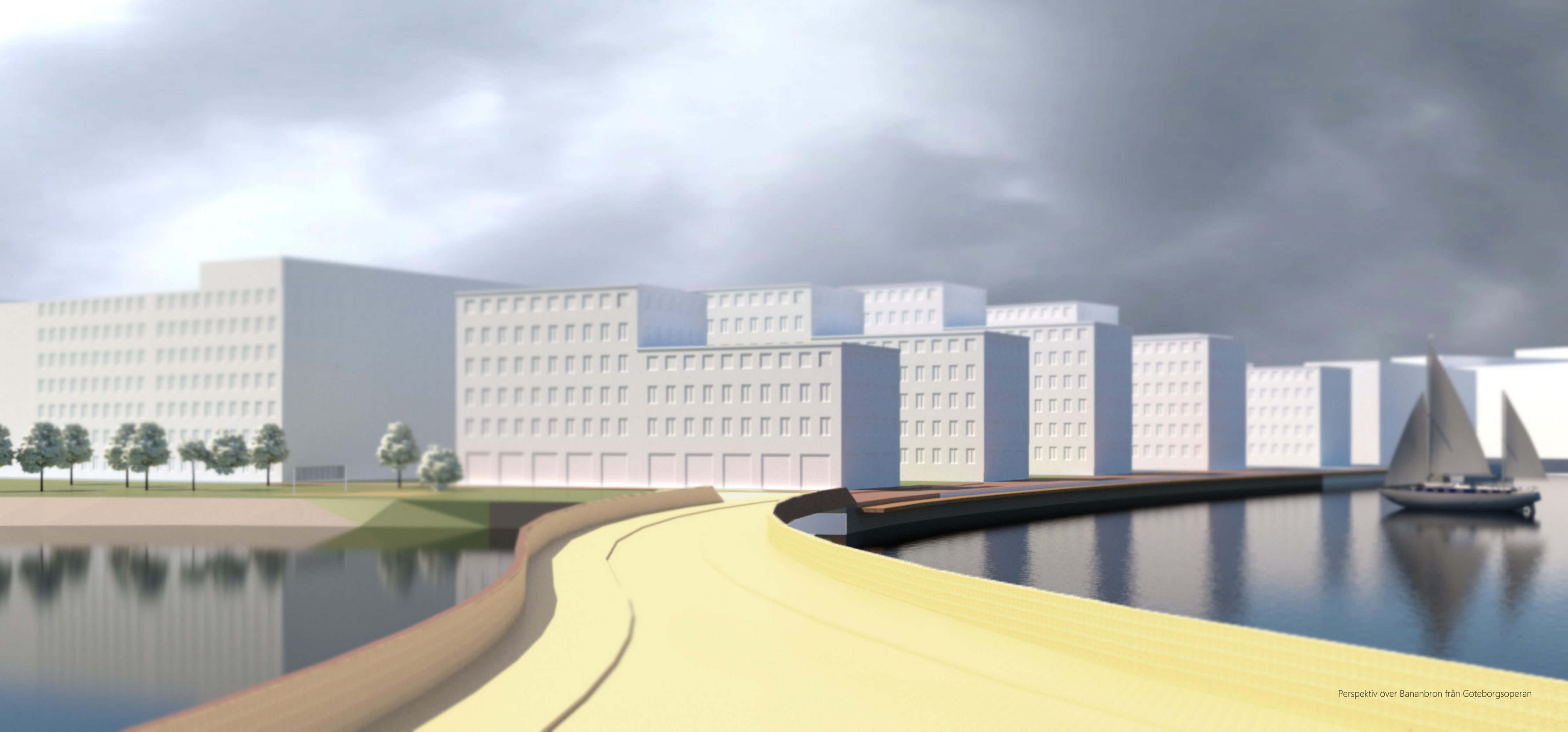
Sektion A-A, skala 1:400

Bananbron och omkringliggande miljöer

Bron över älven, Bananbron, utformas för att ge intryck av en väg som fortsätter, snarare än som ett hinder mellan två stadsdelar. Byggnaderna längs vägen som tar till höger efter bron är utformade för att släppa mellan solsen och därmed göra vägen attraktiv ur fotgängarsynpunkt. Till vänster efter bron börjar Pirparken och dess artificiella strand vilken väntas locka besökare från hela Göteborg.

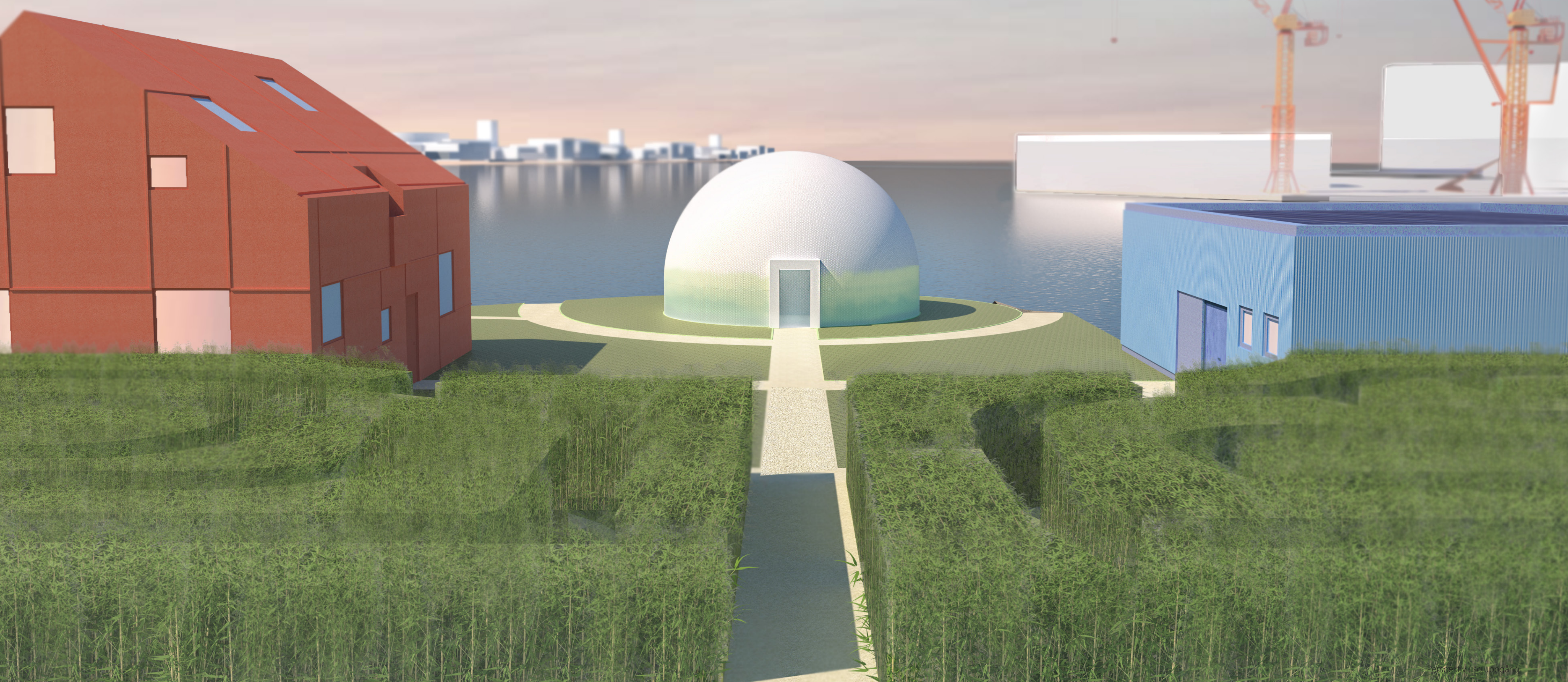
Sektion B-B, skala 1:400

Perspektiv över Bananbron från Göteborgsoperan

Pirparkskyrkan

Solen lyser disigt, det är en söndagsförmiddag i maj och du är ute och går i Pirparken, Göteborgs innerstads egna Slottskog. Väl längst ut i parken får din dotter syn på en gång in mellan bambubuskarna som växter på din högra sida. Du tar hennes hand och lockas med in i labyrinten, svänger höger, tar vänster, går i cirklar och rätt som det är står ni på en öppen gräsmatta. Framför er ser ni tre volymer; en rödaktig stugliknande form i ihopnitad plåt, en blå, containerliknande låda och en märklig igloo i glas och betong. Ni har anlänt till Pirparkskyrkan.

Pirparkskyrkan

Visionen var att skapa en småskalig kontrast till resten av stadens puls, något som kan berika parken visuellt och upplevelsemässigt, och samtidigt uppfyller Svenska Kyrkans behov för en mindre verksamhet. Stor vikt har lagts vid att skapa ett område med stark karaktär, tydligt inspirerad av Frihamnens historia, för att ge kyrkan en gedigen identitet och en anledning för icke-troende att besöka platsen. Då Svenska kyrkan tampas med sjunkande medlemsantal och frågeställningar om kyrkans roll i ett modernt samhälle har flexibilitet i lokalerna premierats, för att kunna ge rummen olika funktion över tid.

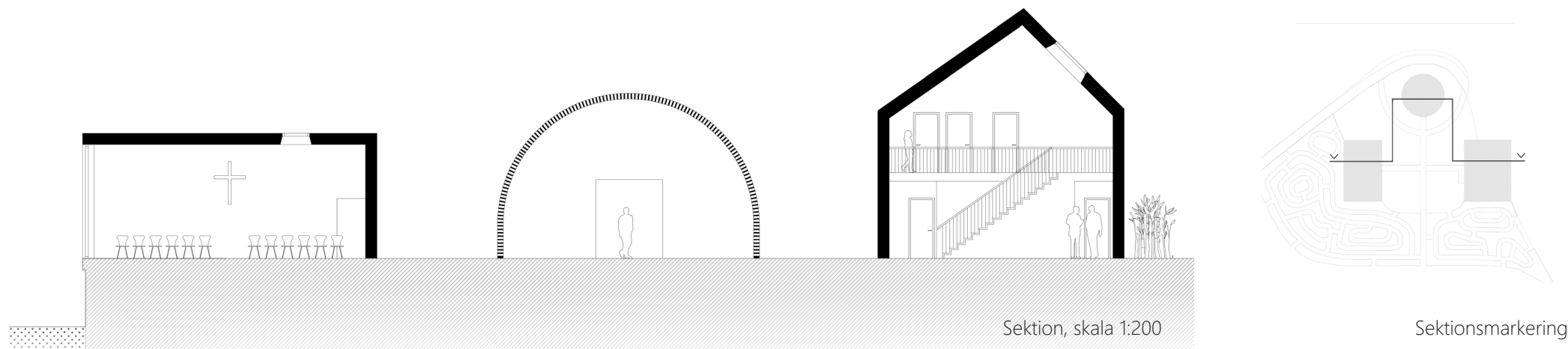
Kyrkan är uppdelad i tre volymer vilka alla ges en unik karaktär kopplat till Frihamnens historia och hyser en egen funktion. Volymerna omgärdas av en trädgård, bestående av gårdsrum, pirkaj och en labyrint.

De tre volymerna

-**Skrovet**, församlingens hem med plats för diakoni, konfirmationsträffar och liknande

-**Containern**, ett stort flexibelt rum för såväl gudstjänst som konstutställningar och bröllopsfest

-**Igloon**, ett kontemplativt kapell med stämning av annan värld

Container

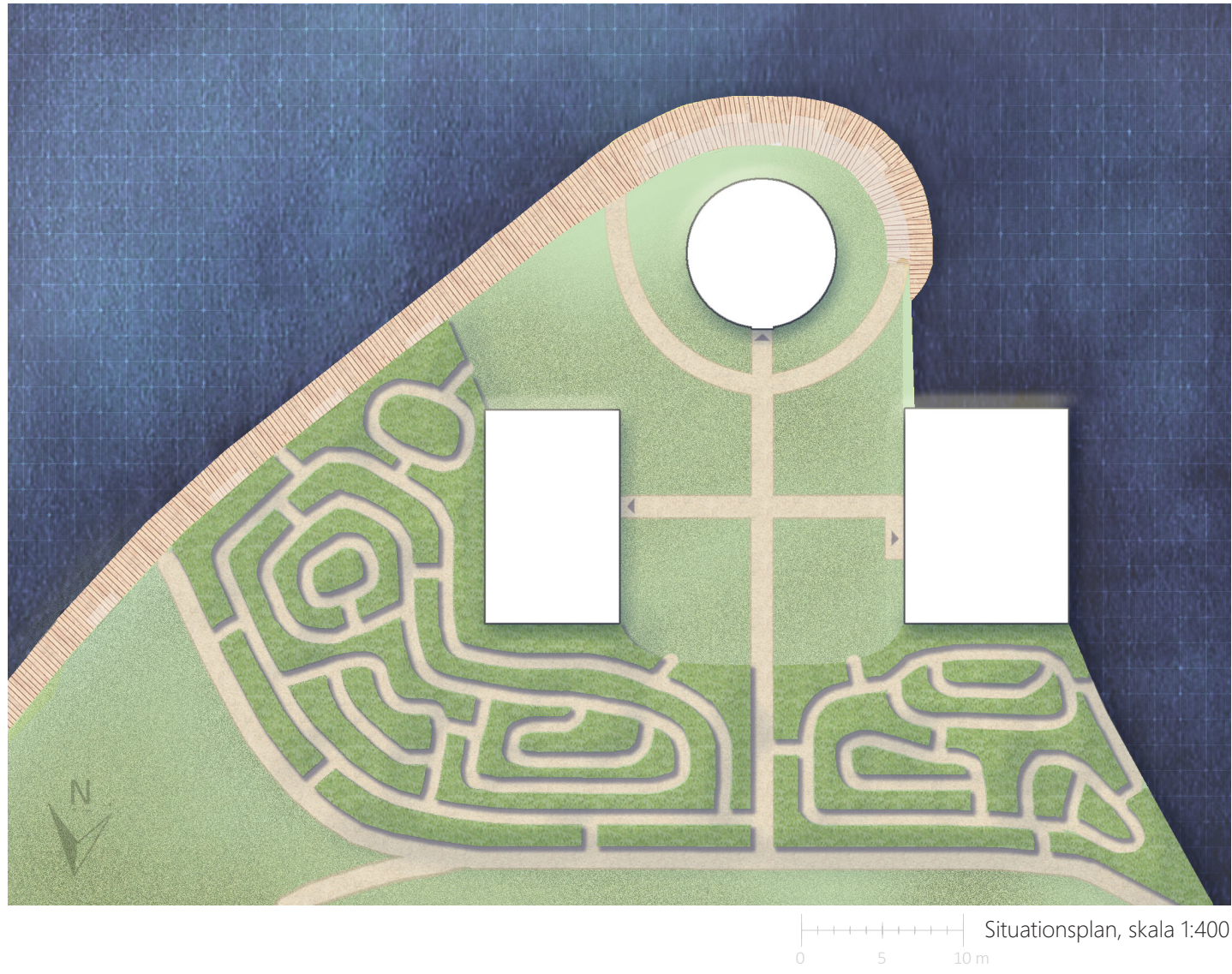

Bastun i Frihamnen

Hamnkran

Sektionen visar de tre byggnadernas olika karaktär och deras förhållande till varandra. Nedan referensbilder angående respektive volyms karaktär.

Trädgården

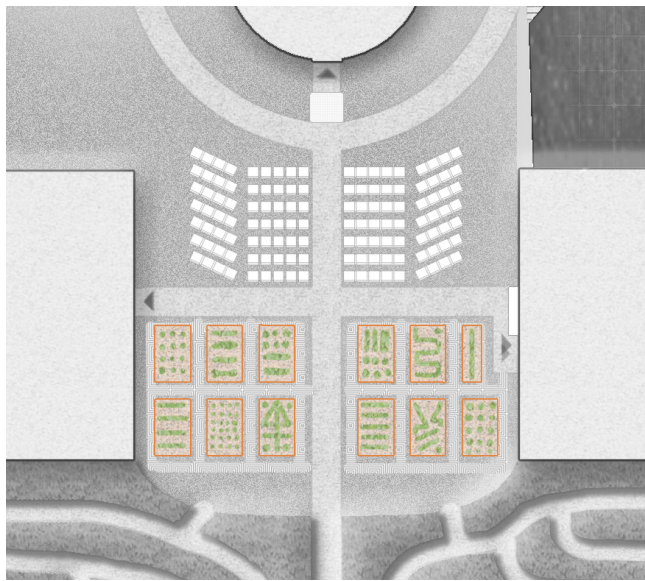
Vad: Öppet, gräsbeklätt gårdsrum som omgärdas av bambu-labyrint och kaj.

Funktion: Labyrint för en kontemplativ upplevelse, för att väcka nyfikenhet och för att fungera som en ihopkopplande buffertzonen mellan kyrktomten och resten av parken. Öppen gräsmatta för kontrasterande upplevelse från labyrinten och uppfattning av förhållandet mellan byggnadsvolymer, samt för en flexibel användning, exempelvis utomhusgudstjänst/vigsel och möjlighet till mindre klosterträdgård. Nedsänkt kaj med integrerade bänkar som även den knyter ihop kyrkområdet med resten av parken, samt skapar en publikare zon mellan kyrktomten och vattnet.

Inspiration: Kristendomen har historiskt sett ett starkt band till labyrinter och den själsliga symbolik som går att finna i dem. Inspirerat av vassen i kajmiljöer utformas labyrinten med bambuhäckar, vilket även bidrar till en luftig och rogivande upplevelse. Gräsmattans utformning är enkel och öppen, vilket kopplas till protestantismens tankesätt om avhållsamhet, men den går även att inreda med en rogivande mindre klosterträdgård.

Lätt och luftig labyrint av bamburabatter

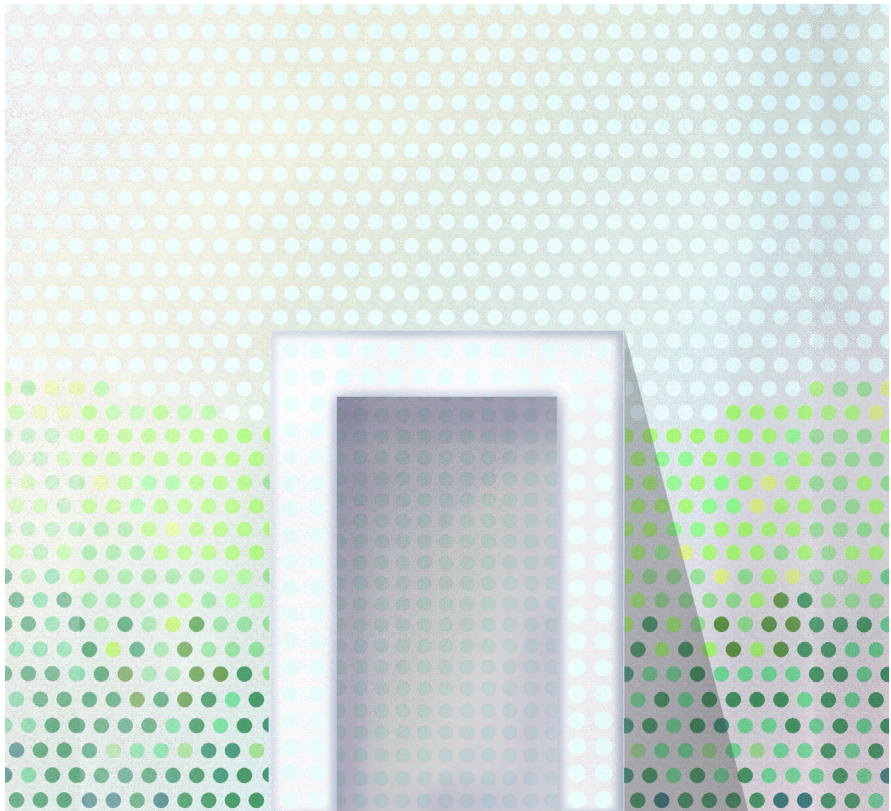
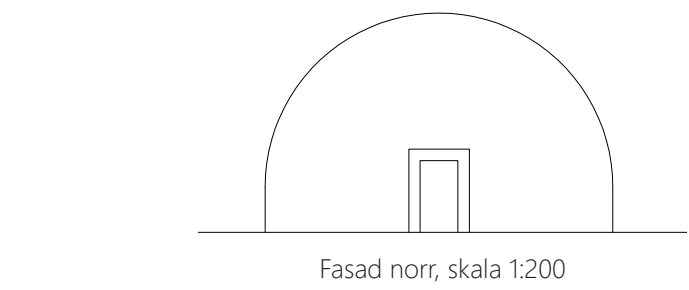
Olika användningar av gården

Igloon

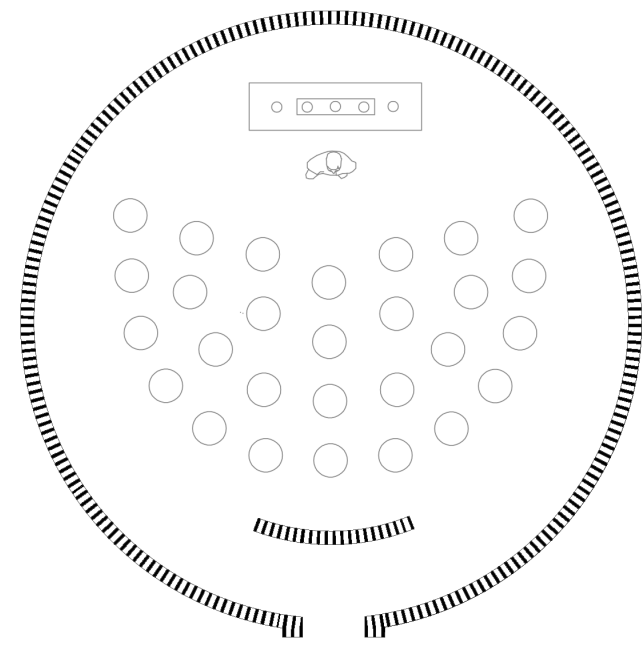
Vad: Ett oisolerat friliggande kapell, bestående huvudsakligen av betong och glasflaskor. 58 kvm total yta.

Funktion: Ett andligt rum för mindre ceremonier och för att ge en utomjordisk upplevelse till parkbesökare som har vägar förbi. Avsaknad av dörrar och isolering förstärker känslan av naturnära, "rå" andlighet, och sänker även tröskeln för ej invigda att beträda rummet.

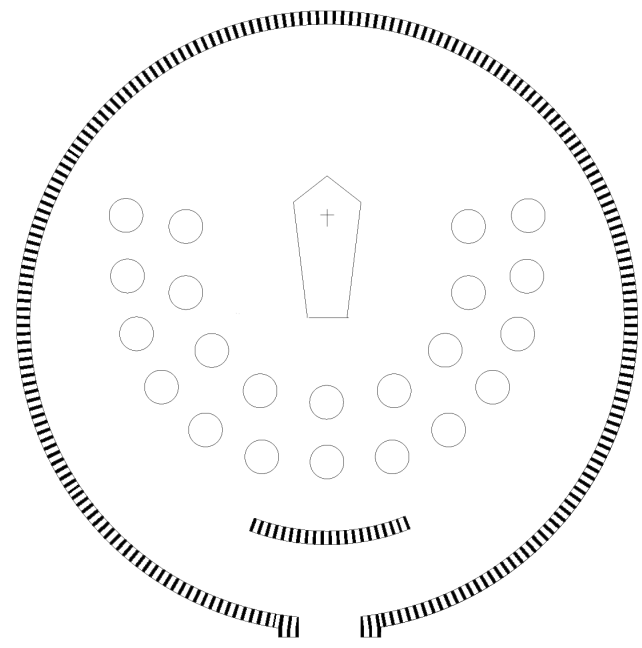
Material and inspiration: Inspirerat av omklädningsrummen i Frihamnsbastun byggs väggarna upp med gasflaskor, inmurat i betong. Glas har för många materiellt sett en stark koppling till vatten och varje flaskor kan ses som en unik individ, vilket enligt kristendomen kan kopplas till alla är unika individer skapade av Gud. Flaskorna muras upp med en grön gradient, för att efter omkring 1,6 meter övergå till helt transparent, vilket ger en vacker, diffus ljusupplevelse med havsassociation.

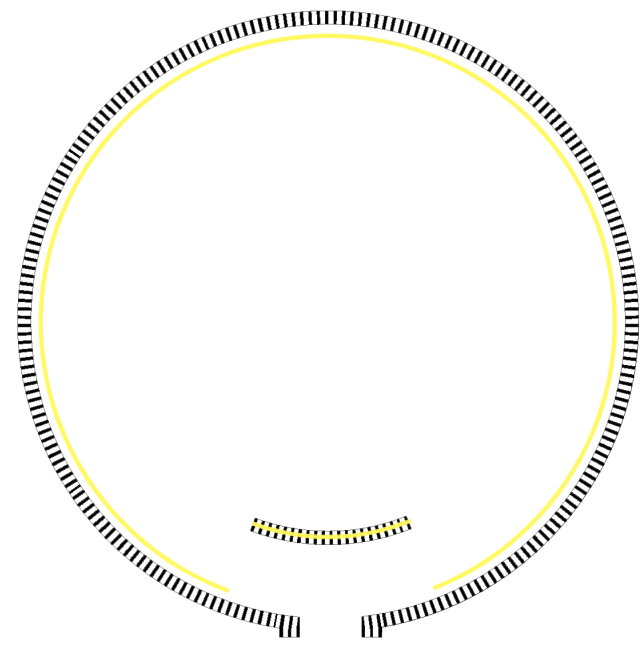
Situationsplan, skala 1:40

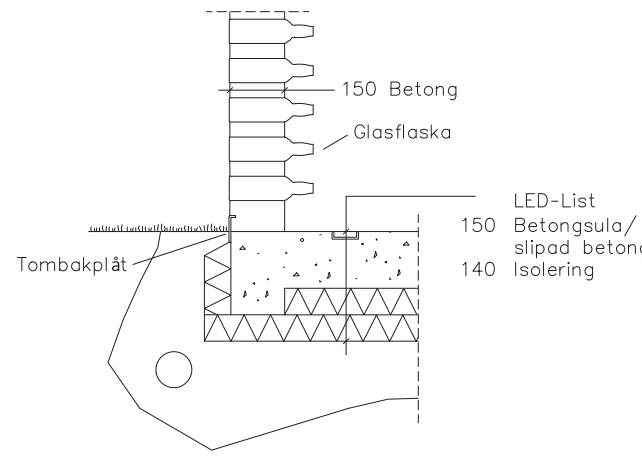
Plannitning, skala 1:100, möbleringsförslag gudstjänst

Möbleringsförslag begravning

Belysningsdiagram, LED-list i golv och ovanpå avskärmade vägg

Detalj markmöte, skala 1:40

Referensbild flaskor

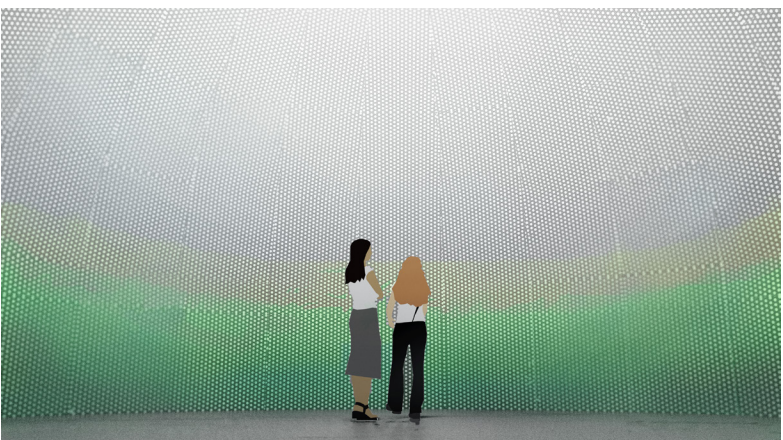

Bild från kapellet, omöblerat

Perspektiv från salen

Containers

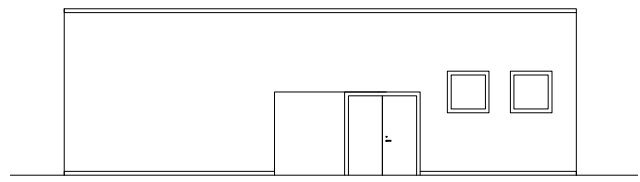
Vad: Rektangulär byggnad bestående av en större sal med tillhörande badrum och flexibelt rum/förråd. 120 kvm totalt, varav salen 85 kvm.

Funktion: En uthyrningsbar byggnad för evenemang där en större sal behövs, t.ex. gudstjänst, konstutställning, bröllopsmiddag och dylikt. Genom en flexibel och uthyrningsbar användning ges möjlighet för även icke-kristna att indirekt komma i kontakt med Svenska Kyrkan, och den fungerar även som ett ekonomiskt tillskott för kyrkan själva.

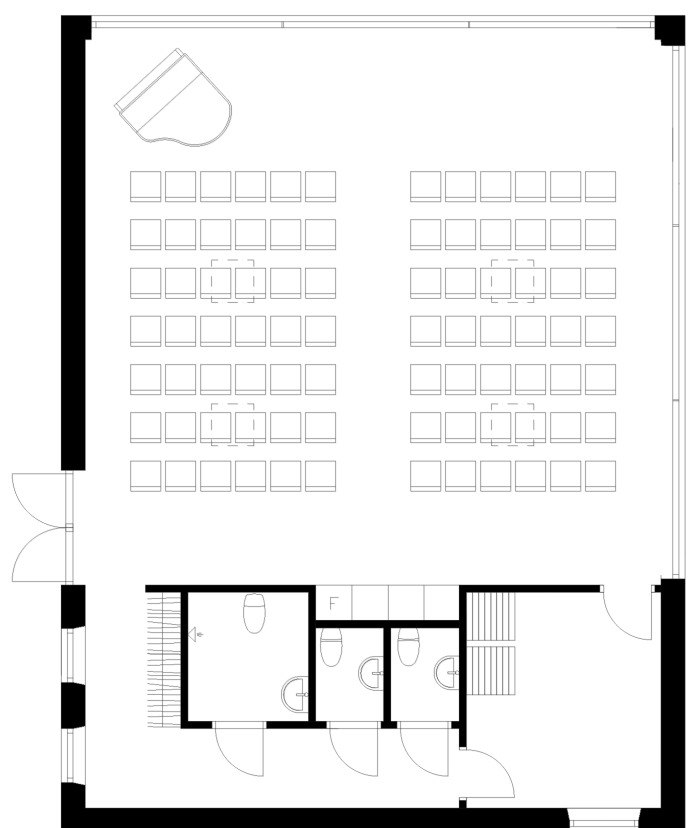
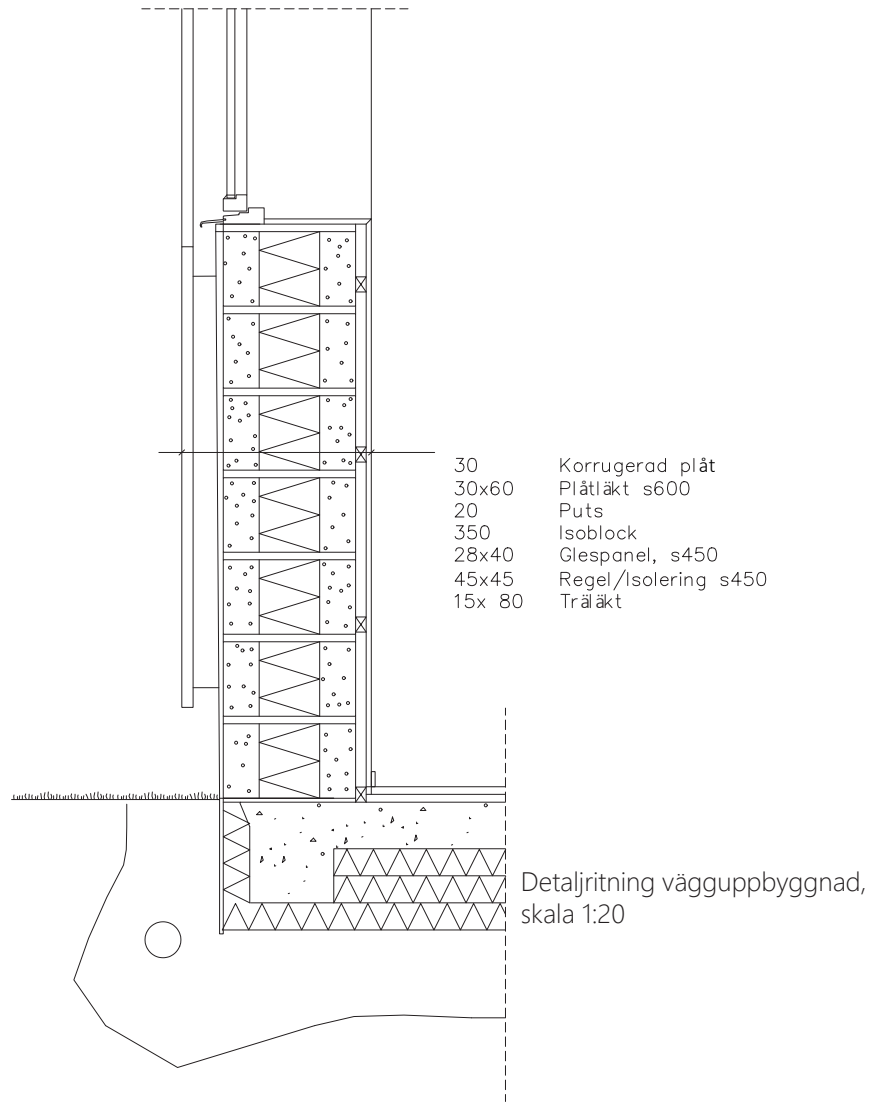
Inspiration och material: Likt en container fylls med ting fylls byggnaden med människor och likt en container transporteras till en ny plats, ger salen en kontrasterande upplevelsen av det besökaren just kom från. Väggarna mot gårdsrummet är slutna för att i salen öppna upp sig mot en fullskalig vy över vattnet, och precis som golvet kläs de med granpanel, för en varm och inbjudande känsla. Fasadmässigt associeras byggnaden med en container, men ger via en underliggande putsfasad ett mer beständigt intryck där plåtarna hänger utanför och korrigeras med mindre mellanrum på än en genomsnittlig container. Solpaneler monteras på takytan, ej synligt från markplan, och förser området med energi.

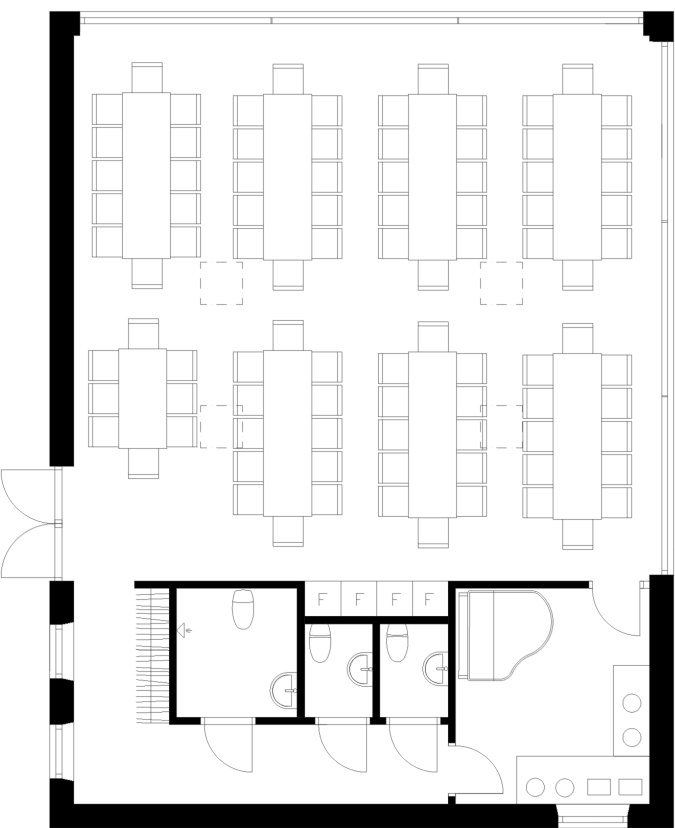
Hela lokalen kläs invändigt med granpanel

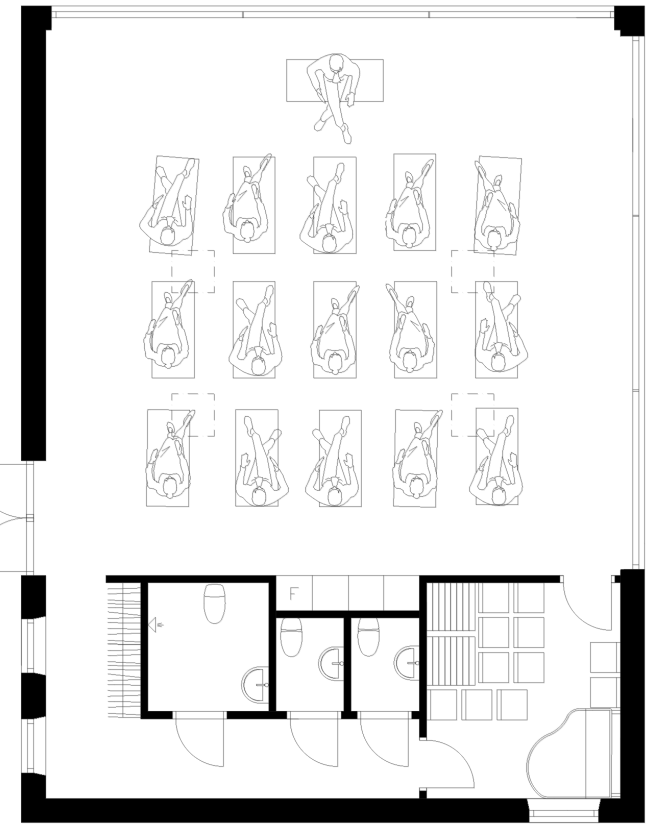
Fasad öst, skala 1:200

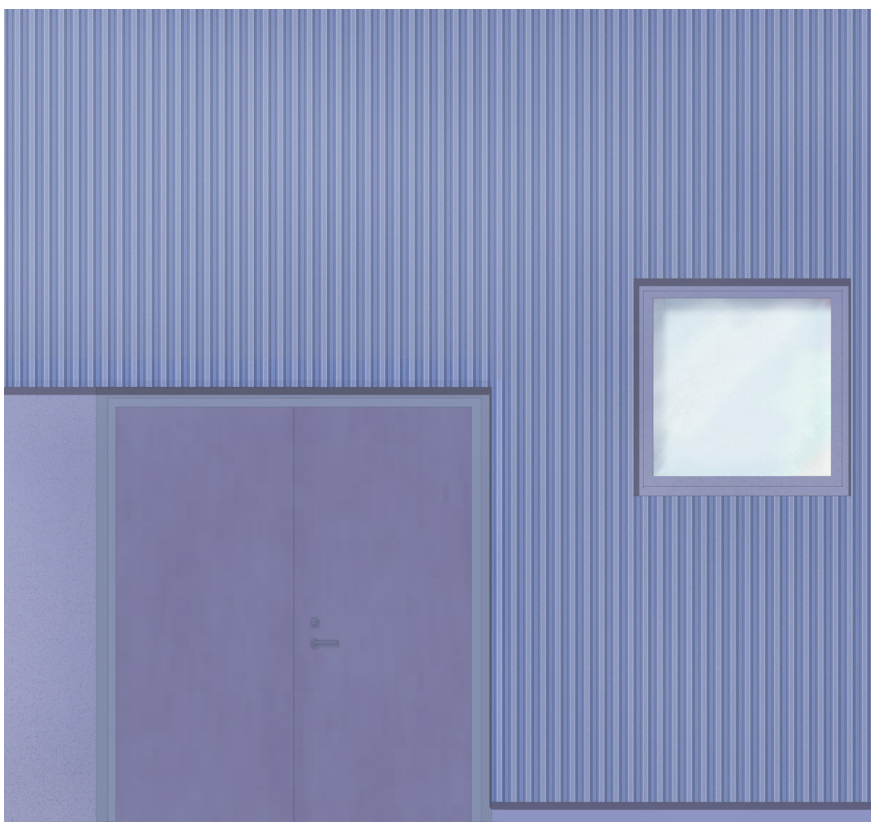
Planritning skala 1:100, möbleringsförslag gudstjänst

Möbleringsförslag middagsbjudning

Möbleringsförslag yogakurs

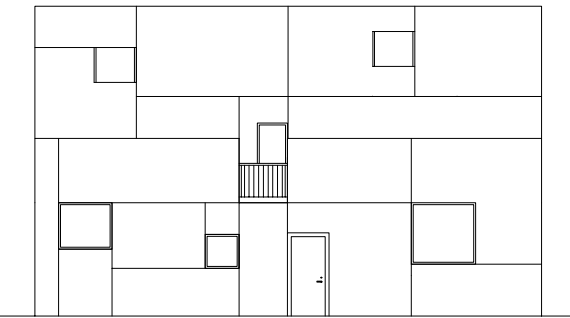
Fasadutsnitt, skala 1:20

Skrovet

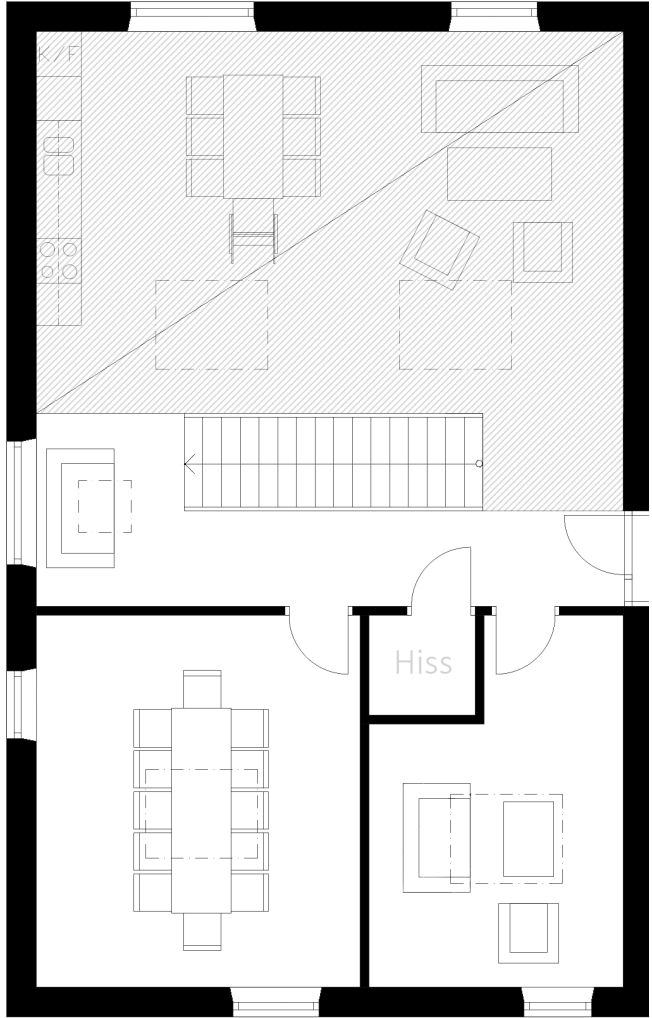
Vad: Byggnad i 1,5 plan med stort kök/vardagsrum, två mindre rum och två större. 151 kvm total yta.

Funktion: Församlingens hem. Här bedrivs församlingens verksamhet i form av diakoni, administrativt arbete och konfirmationsträffar, men möjlighet finns också att byggnaden kan fungera som en separat stuga för exempelvis lägerverksamhet, komplett med stort kök, tvättmaskin och goda sov möjligheter. Kök och vardagsrumsdelen lämpar sig även väl för familjära, mindre evenemang av församlingen själva, exempelvis "Hemma hos Pirparkskyrkan", eller "Kom och laga mat från himmelriket-Mer än vatten och bröd".

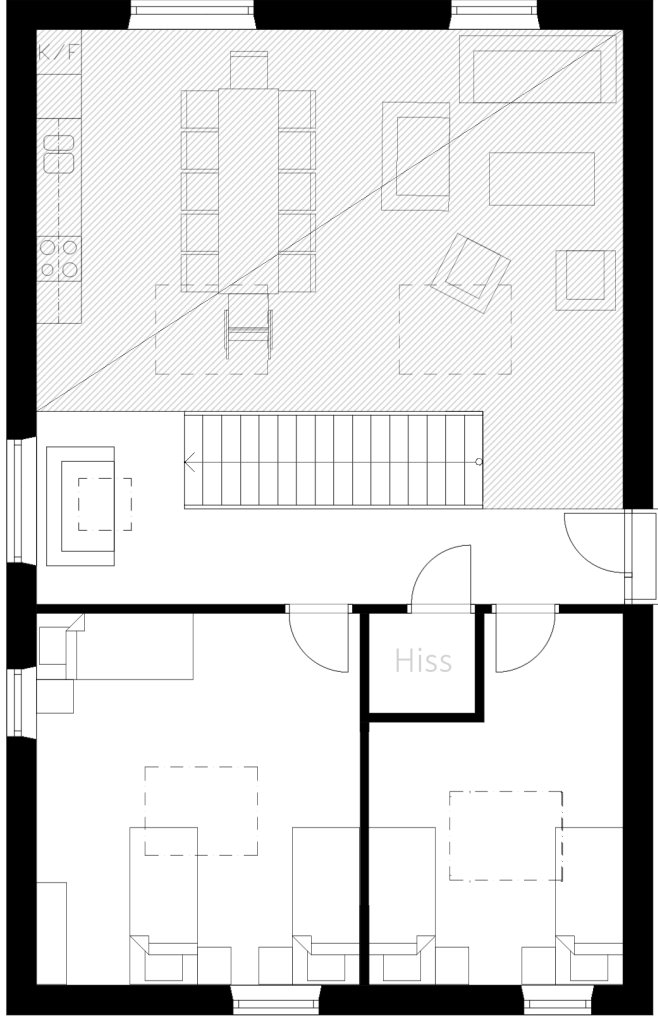
Inspiration och material: Byggnadens fasader består av röd, ihopnitad fartygsplåt, inspirerat av Frihamnens hamnhistoria och dess omkringliggande kranar. Ett sadeltak ger associationer till ett traditionellt hem, och den osymmetriska taknocksvinkeln hämtar inspiration ur hamnkranarnas form. Internört är materialen i vitt och ljus trä med vitlaserad råspont i taket för en ljus och mjuk känsla, som kontrasterar med fasadens hårdare plåt. Rumsligt är det första man möts av trappan till loftvåningen med det allmänna kök och vardagsrummet på ens högersida, vilket väcker nyfikenhet om vad som händer på nästa plan, samt förstärker att man kommit in i en byggnad där folk lever, -en byggnad som kan kallas ett hem.

Fasad väst, skala 1:200

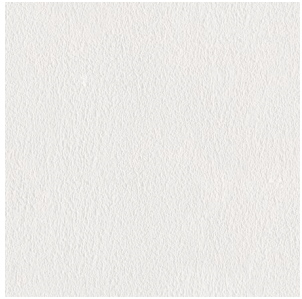
Loftplan, skala 1:100. Möbleringsförslag församlingsverksamhet

Loftplan, möbleringsförslag lägerverksamhet

Fasadutsnitt, skala 1:20

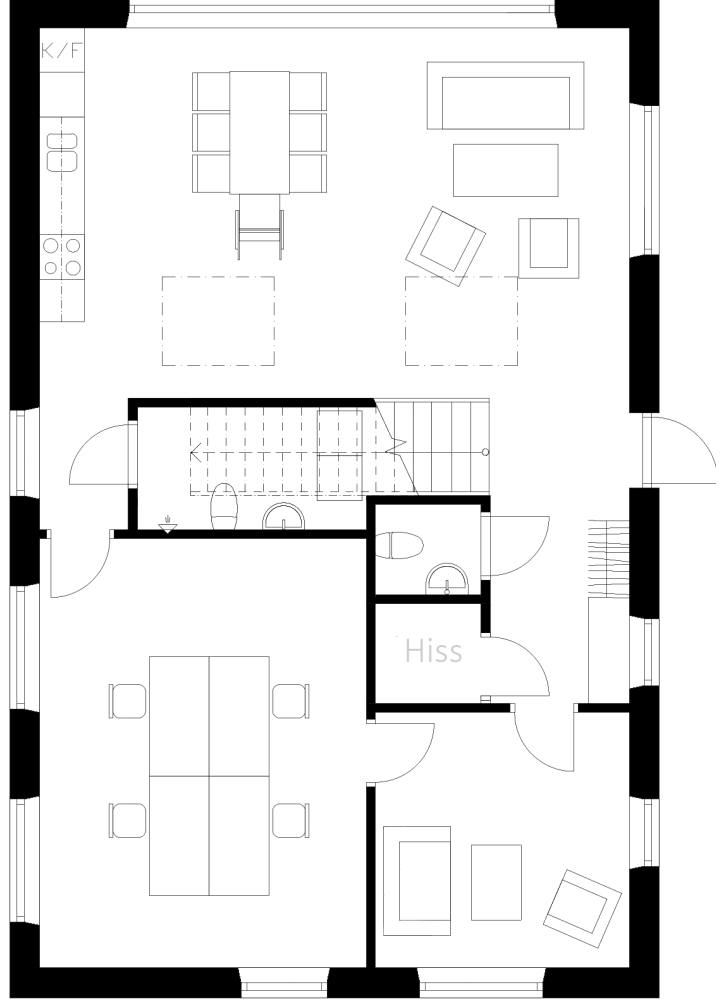
Vitmålade väggar

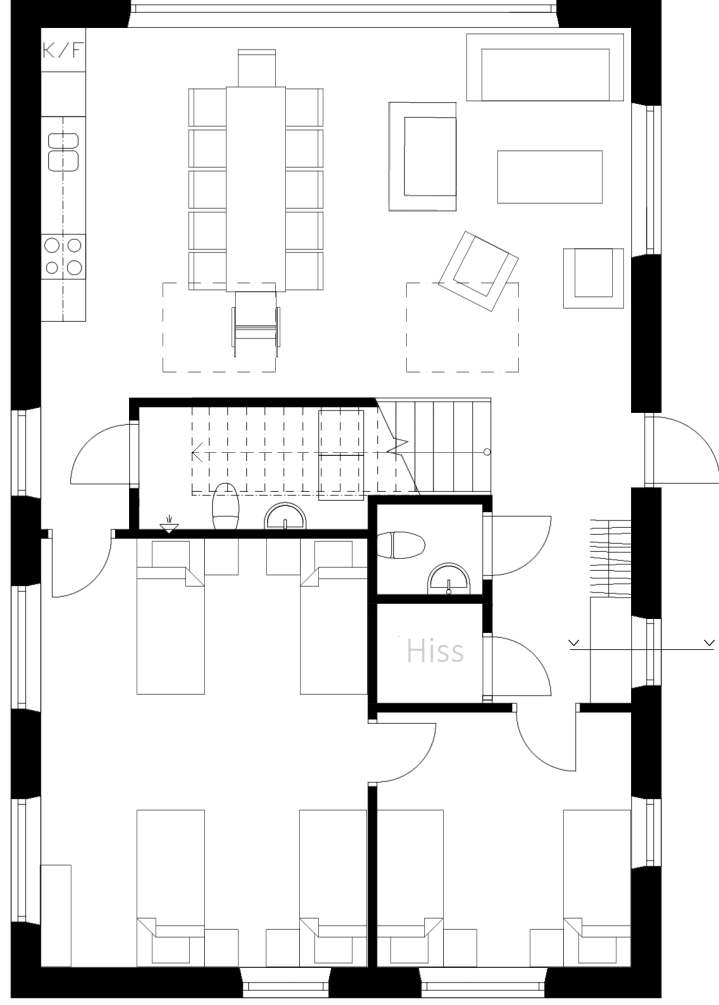
Vitlaserad råspont i tak

Trädetaljer i bok

Entréplan, skala 1:100. Möbleringsförslag församlingsverksamhet

Entréplan, möbleringsförslag lägerverksamhet

